

премахване чрезъ ржкополагането на еп. Партения показали, какво благотворно влияние могат да иматъ желанитѣ отъ населението българи епископи. Само въ епархии като Врачанската, гдето за гърцизмъ и дума не може да става, се назначавали и българи (Доротей, 1853 г.) Въпрѣки по-раншни обещания, патриаршията назначила въ декемврий 1859 г. въ Охридъ пакъ грѣкъ (Мелетий), а на 16 февр. 1860 г., при закриването на народния си съборъ, гърцитѣ, чрезъ устата на д-ра Стефанъ Каратедориди, заявили, че православната църква не може да прави разлика по народности между своитѣ пасоми. Въ отговоръ на това българитѣ решили да се отдѣлятъ съвсемъ отъ патриаршията и да си основатъ своя народна църква, каквато сж имали и въ старо време.

Решението на българитѣ да се отдѣлятъ отъ патриаршията *поставило руската църква въ много трудно положение*. Отъ кючукъ-кайнарджишкия миръ (1774 г.) до началото на кримската война (1853 г.) Русия била признавана отъ самата Турция за защитница на православнитѣ въ нейната държава; а понеже цариградската патриаршия се издигнала до степенъ да се признава за глава на всички православни въ Отоманската империя, — Русия била преди всичко нейна защитница. Парижкитѣ миръ лишилъ държавата на бѣлия царъ отъ това признато по договоритѣ ѝ съ Турция право, но самата Русия продължавала да се счита за покровителка на православието. Освенъ това, грѣцкото влияние въ Русия, което се било закрепило въ царуванятия на Екатерина II и Александра I, още не било изчезнало. А цариградската патриаршия, следъ като унищожила ипекската патриаршия (1776 г.) и охридската архиепископия (1767 г.) и си присвоила право (1766 г.) да назначава другитѣ източни патриарси (александрийски, антиохийски и иерусалимски), та сжщински ги обърнала въ митрополити, — стремѣла се да играе на изтокъ сжщата роля, която папитѣ играели на западъ, т. е. да се държи като глава на православието. Така, въ едно свое оплакванз до цариградското руско посолство отъ 1861 г. патриархътъ си позволилъ да се нарече „духовенъ глава на православието“, та предизвикалъ бележка отъ страна на московския митрополитъ Филаретъ, че другитѣ патриарси и рускиятъ св. Синодъ сж братя на цариградския, който не е тѣхенъ глава. При такива нескривани претенции и голѣма самоувѣреностъ, цариградската патриаршия била болезнено чувствителна къмъ всѣкакви думи и дѣла, за които мислѣла, че нарушаватъ нейнитѣ права. — Въ противоположность на това нейно самомнително и високомѣрно държение, руската църква проявявала въ сношенията си съ нея голѣма деликатностъ, която стигала до